

SAMENWERKINGSKADER

Samenwerking EU-zaken Randstadprovincies

Februari 2020

**Regio
Randstad**

Inleiding

De Randstadprovincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland zijn samen een factor van betekenis in Europa. De Regio Randstad staat met ruim 8 miljoen inwoners en een Bruto Regionaal Product van ongeveer 400 miljard euro in de top-5 van Europese grootstedelijke gebieden. De regio biedt een breed spectrum van economische activiteiten en vormt een belangrijke toegangspoort tot noordwest Europa, onder andere via mainports zoals Schiphol en de haven van Rotterdam.

De Randstad heeft Europa iets te bieden. Omgekeerd is de Europese Unie van grote invloed op de Regio Randstad. Zo is de EU kader- en normstellend via wet- en regelgeving en daarmee richtinggevend voor provinciebeleid. Ook helpen Europese investeringen provincies om de maatschappelijke uitdagingen effectief te adresseren.

De samenwerking tussen de provincies van de Regio Randstad op Europese zaken heeft een lange voorgeschiedenis. Sinds 1990 beschikt de Randstad over een vertegenwoordiger in Brussel, destijds de eerste provincievertegenwoordiger aldaar. Vanaf 2000 wordt in Brussel gewerkt vanuit het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP). Dit Huis vormt, naast een gezamenlijk kantoor voor de twaalf provincies, ook een verband waarbinnen inhoudelijke samenwerking wordt nagestreefd.

Toen in 2007 het 'Samenwerkingsverband Randstad', dat zich binnen Nederland bezighield met het bevorderen van de Randstadsamenwerking, werd opgeheven besloten de vier provincies hun samenwerking op EU-zaken voort te zetten. Hiertoe werd in 2008 een convenant gesloten, de "P4 kostenovereenkomst". Dit convenant is tot op heden de basis voor de samenwerking en is in de loop der jaren niet gewijzigd. Sindsdien is er evenwel het nodige veranderd, zowel in Brussel als in de provincies.

Met dit kader bestendigen wij onze samenwerking, herijken wij onze werkwijze en leggen we onze werkafspraken voor de komende periode vast.

Dit samenwerkingsverband wordt ondersteund door een kleine ambtelijke uitvoeringsorganisatie. De juridische en financiële aspecten van deze uitvoeringsorganisatie regelen wij in een aparte uitvoeringsovereenkomst.

Ambities en doelstellingen

Wij continueren onze structurele samenwerking op EU-zaken. Dankzij deze samenwerking kunnen wij elkaars kennis en kunde van EU-zaken benutten en hebben wij toegang tot elkaars netwerken in Brussel en binnen Nederland.

De bundeling van krachten beoogt bij te dragen aan onze alertheid, betrokkenheid en slagvaardigheid met betrekking tot EU-zaken. Ook werkt de samenwerking beleidsconsistentie tussen de Europese en de provinciebestuurslagen in de hand en stelt deze ons in staat anticiperend en doelgericht op te treden ten aanzien van nieuw EU-beleid en nieuwe EU-regelgeving. De samenwerking draagt bij aan de effectiviteit van de EU-belangenbehartiging van elk van de provincies afzonderlijk als ook van de vier provincies gezamenlijk.

De onderlinge samenwerking staat een eigenstandige positie en inzet van onze provincies in Brussel niet in de weg en laat onverlet dat onze provincies op EU-zaken samenwerken in andere tijdelijke of structurele samenwerkingsverbanden. Dat laat onverlet dat wij bij ons optreden in EU-verband rekening willen houden met elkaars belangen en ons zullen onthouden van Europese standpunten of activiteiten die de andere provincies schaden.

De samenwerking is beleidsmatig van aard en richt zich op het snijvlak tussen Europees en provinciebeleid. EU-projectmanagement en -subsidieadvies vallen in principe buiten de reikwijdte van onze samenwerking.

Rollen

Om onze onderlinge samenwerking vorm te geven, zijn binnen onze provincies de volgende bestuurlijke en ambtelijke rollen belegd:

- De Europagedeputeerde: de gedeputeerde die EU-zaken in portefeuille heeft. Hij/zij is binnen Gedeputeerde Staten eerstverantwoordelijk voor de hier beschreven samenwerking.
- De EU-manager: een manager met beslis-/tekenbevoegdheid die binnen het provinciehuis verantwoordelijk is voor EU-zaken. Hij/zij draagt ambtelijke verantwoordelijkheid voor de hier beschreven samenwerking.
- De Brusselse Vertegenwoordigers: provinciale vertegenwoordigers die in Brussel werkzaam zijn.
- De EU-coördinator: een centrale contactpersoon die op uiteenlopende EU-dossiers als liaison optreedt richting de provincieorganisatie in het algemeen en de relevante beleidsexperts binnen het Provinciehuis in het bijzonder.

Daarnaast wijzen onze provincies een Randstadcoördinator aan, een functionaris die vanuit Brussel voor de gezamenlijkheid werkt. De Randstadcoördinator kan bijgestaan worden door een beleidsondersteuner en/of andere (tijdelijke) werknemers.

Governance structuur

Om het structurele karakter van onze samenwerking te versterken is de volgende overleg- en beslisstructuur in het leven geroepen:

Het Bestuurlijk Overleg EU-zaken Randstad (BO Randstad) wordt gevormd door de Europagedeputeerden van de vier provincies. Het BO Randstad geeft bestuurlijk richting aan de samenwerking, draagt bij aan strategievorming en bepaalt in voorkomende gevallen de gezamenlijke inhoudelijke inzet op EU-dossiers. Het BO Randstad benoemt bij zijn eerste vergadering aan het begin van een nieuwe Statenperiode een voorzitter uit zijn midden. Het BO Randstad vergadert ten minste één keer per semester en, op voorstel van de voorzitter, zo veel vaker als nodig. De Randstadcoördinator treedt op als secretaris van het overleg. Het BO stelt zijn eigen vergaderorde vast.

Het Management Team Randstad (MT Randstad) wordt gevormd door EU-managers van de vier provincies. Het MT Randstad treedt op als ambtelijk voorportaal van het BO Randstad en geeft ambtelijk sturing aan de samenwerking, met name wat organisatorische en personele aspecten betreft. Het MT Randstad benoemt bij zijn eerste vergadering aan het begin van een nieuwe mandaatperiode een voorzitter uit zijn midden. Het MT Randstad vergadert voorafgaand aan

ieder BO Randstad en, op voorstel van de voorzitter, zo veel vaker als nodig. De Randstadcoördinator treedt op als secretaris van het overleg.

Het Randstad Brussel Overleg (RBO) is het periodiek werkoverleg van de Brusselse Vertegenwoordigers en de EU-coördinatoren van de provincies. Het RBO bespreekt de voortgang op inhoudelijke dossiers en maakt werkafspraken. Het overleg wordt voorgezeten door de Randstadcoördinator. Het RBO vergadert op voorstel van de voorzitter.

Dossierverdeling

Bij aanvang van iedere mandaatperiode worden de voor ons relevante EU-dossiers bepaald en op bestuurlijk niveau verdeeld. De dossierverdeling maakt inzichtelijk welke bestuurder op welk EU-dossier of -thema in Randstadverband het voortouw heeft. De ambtelijke dossierverdeling volgt deze bestuurlijke verdeling.

Het Bestuurlijk Overleg Randstad heeft op 24 januari 2020 de volgende dossierverdeling vastgesteld:

Noord-Holland	Land- en tuinbouw, Platteland & Natuur, Klimaat, Voedsel, Visserij & Maritiem
Zuid-Holland	Industrie & MKB, Energie
Utrecht	Kennis & Innovatie, Gezonde leefomgeving, Digitalisering
Flevoland	Regionale ontwikkeling & Cohesiebeleid, Transport & Mobiliteit, EU-begroting, Brexit

Deze verdeling geldt in beginsel voor de looptijd van de mandaatperiode 2019-2023. Wanneer de omstandigheden daar om vragen, kan het BO Randstad tussentijds besluiten hierin wijzigingen aan te brengen.

Activiteiten

In het kader van de onderlinge samenwerking op EU-zaken worden diverse activiteiten ondernomen. De voornaamste daarvan zijn:

Signalering. Onze provincies volgen het Europese beleidsproces op de voet. Gezamenlijk voorzien wij in een signalerende functie, waarbij de Brusselse Vertegenwoordigers de provinciehuizen doorlopend en vroegtijdig voorzien van informatie over en inhoudelijke en procedurele duiding van nieuwe EU-beleidsontwikkelingen die relevant zijn voor onze provincies.

Shared service. Onze provincies vormen op EU-zaken een *shared service* waaraan ieder vanuit zijn of haar expertise bijdraagt en waarvan alle vier de deelnemende provincies kunnen profiteren. Wij kunnen elkaar bestuurlijk en ambtelijk bijstaan en van input en advies voorzien.

Gezamenlijk optrekken. Waar gezamenlijke belangen op het spel staan kunnen wij besluiten samen op te treden in Brussel door gezamenlijke standpunten in te nemen en deze namens onze vier provincies uit te dragen. Daarbij kan het onder meer gaan om optreden in het Comité van de Regio's of in Europese regionale netwerken maar ook om gezamenlijk optrekken in HNP- of IPO-verband.

Gezamenlijke evenementen. In het licht van onze gezamenlijke doelen en belangen kunnen onze provincies gezamenlijke evenementen organiseren, zowel in Brussel als in de provincies.

Rapportage

De Randstadcoördinator stelt jaarlijks op basis van bijdragen van de Brusselse Vertegenwoordigers een voortgangsrapportage op waarin wordt teruggeblikt op het voorbije jaar en wordt vooruitgeblikt op het komende jaar.

Het Bestuurlijk Overleg Randstad stelt de rapportage in het eerste kwartaal van het jaar vast waarna deze via de gebruikelijke kanalen aan Provinciale Staten wordt aangeboden.

Jack van der Hoek
Gedeputeerde Provincie Noord-Holland

Jeannette Baljeu
Gedeputeerde Provincie Zuid-Holland

Robert Strijk
Gedeputeerde Provincie Utrecht

Michiel Rijsberman
Gedeputeerde Provincie Flevoland